

KONTRAKT O PROVEDENÍ ADAPTAČNÍHO KURZU

I. Smluvní strany

Realizátor programu:	DO SVĚTA z.s. Adresa: Heydukova 349, 386 01, Strakonice IČ: 690 92 028 Tel.: 607 652 862 e-mail: dosveta@dosveta.org Bankovní spojení: 2100151905/2010
Objednatel programu:	Střední zdravotnická škola, Tábor Adresa: Mostecká 1912, 390 41, Tábor IČ: 00667391 Tel.: 381 252 514 / 381 259 596 e-mail: info@szs-tabor.cz / marsikova@szs-tabor.cz
Ředitel školy:	Mgr. Jana Jandáčková
Aktivně jednající:	Mgr. Radka Maršíková

II.

Předmět smlouvy, cíl a náplň adaptačních kurzů, rozsah a cena adaptačních kurzů

A. Předmět smlouvy

Provozovatel programu DO SVĚTA z.s., se zavazuje, že provede pro objednatele programu adaptační kurz s cílem primární prevence rizikového chování. Kurzy jsou určeny pro žáky dvou třídních kolektivů, dle tohoto kontraktu a jeho příloh.

B. Cíl a náplň adaptačních kurzů

Adaptační kurzy pracují s prvky zážitkové pedagogiky, která využívá prožitky a zážitky jako prostředky výchovy a vzdělání. Kurzy jsou určeny pro 1. ročníky SŠ, víceletá gymnázia, 6. ročníky ZŠ či jiné nově vznikající kolektivy. Kurzy jsou součástí prevence rizikového chování (např. užívání návykových a omamných látek – drog, šikany).

Adaptační kurzy jsou zaměřeny na týmovou spolupráci, bližší seznámení mezi spolužáky vzájemně, ale i se třídním učitelem, napomáhají fixaci osobní pozice v kolektivu a posílení osobní stability, dále se kurzy zaměřují na jednotlivá preventivní témata po vyjednání cílů s objednatelem.

C. Rozsah adaptačního kurzu

Dva paralelní kurzy proběhnou v datech a místě: 4. – 5. 9. 2024 na rekreačním středisku Palcát. Pauza na hlavní jídlo je stanovena na 1,5 hodinu, další pauzy jsou určeny na 30 minut.

D. Cena adaptačních kurzů

Objednateli programu bude po skončení adaptačního kurzu účtována předem dohodnutá cena 28 000,-Kč za jeden třídní kolektiv + cestovní náklady 750,-Kč za jeden třídní kolektiv. Ubytování a stravu lektorů hradí objednavatel.

III.

Ostatní ujednání

A.

Adaptační kurzy budou zajišťovat 2 - 3 lektori na jednu třídu.

B.

Programy adaptačních kurzů jsou považovány za aktivitu školy (ať již na území školy nebo mimo něj), která je plně v gesci Školského zákona a vyhlášek Ministerstva školství nebo dalších právních norem ČR. Veškerá právní odpovědnost vyplývá z výše uvedeného a to jak pro objednatele, tak pro realizátora. Pracovníci DO SVĚTA z.s. jsou objednatelem najímáni jako lektori.

C.

Dozor nad žáky mimo rámec odborného programu si zajišťuje škola sama.

D.

V případě konání odborného programu mimo školu, jsou stanovena pravidla, která jsou uvedena v příloze.

E.

Práva a povinnosti objednatele programu a příjemce programu stejně jako způsoby ukončení a důvody pro ukončení spolupráce a další důležité informace jsou součástí tohoto kontraktu.

F.

Realizátor programu prevence zásadně počítá s přítomností třídních učitelů, nebo alespoň pedagogického dozoru v daném programu, pokud se strany nedohodnou jinak.

G.

Objednatel zná obecné cíle a nabídku programů Primární prevence DO SVĚTA z. s. a je seznámen se všemi podmínkami pro realizaci programu Primární prevence DO SVĚTA z. s..

Místo a datum podpisu:

.....
DO SVĚTA z.s.

..... za
za objednatele

Přílohy kontraktu:

1. Organizační specifika programů mimo rámec školní docházky - Adaptační kurzy
2. Základní nabídka programů Primární prevence DO SVĚTA
3. Kodex práv a povinností klientů Primární prevence DO SVĚTA
4. Etický kodex pracovníků Primární prevence DO SVĚTA
5. Způsoby a důvody ukončení spolupráce
6. Pravidla pro realizaci programu Primární prevence v terénu nebo mimo školu či školské zařízení
7. Pravidla pro podávání, evidenci a vyřizování stížností

Příloha č. 1. Organizační specifika programů mimo rámec školní docházky - Adaptační kurzy

Programy mimo rámec školní docházky jsou metodicky a organizačně podchyceny Operačním manuálem pro programy prevence DO SVĚTA, interní směrnici sdružení, provozním řádem atd. Těmto jsou tato organizační specifika podřízena a dále blíže popisují některá pravidla.

- Adaptační programy neboli programy prvních ročníků středních škol - program má širší záběr. Cílovou skupinou jsou pouze studenti prvních ročníků. Studenti jsou spojeni v programu s třídním učitelem, který prochází strukturovaným preventivně zaměřeným pořadem jako jeden z žáků. Program pomáhá překlenout problematické nové prostředí a pravidla školy. Má za cíl vytvoření zdravého třídního kolektivu, adaptaci a akceptaci zdravých pravidel, primárně pracuje s tématem Drogy a závislosti, reaguje na požadavky třídy, snaží se o minimalizaci přijímání negativního a předsudků ve škole, představuje místní pomáhající dostupnou síť. Sekundárně vyhledává budoucí aktivisty pro svépomocný vrstevnický program. Slouží pedagogům jako supervizní prostor a inspirace pro práci se studenty.
- Cílovou skupinou pro adaptační programy mohou být i nižší ročníky, které nově vznikly.
- Účelem adaptačních kurzů, které pořádáme, je za pomoci předem připravených, vyvážených programů, prací s třídním učitelem a dynamikou skupiny dosáhnout vzájemné spolupráce, rychlejšího odhalení schopností, dovedností jednotlivců i celé skupiny. Zároveň jde o navození určité změny v chování, postojích a mezilidských vztazích, které se ve skupině (třídě) teprve utvářejí. Adaptační kurzy nabízejí studentům možnost poznat se mimo školní lavice v situacích, které by ve škole nezažili. V předstihu si tak mohou vytvořit sociální vazby a nalézt své místo ve skupině, rychle si zvyknout na nový kolektiv a prostředí.
- Za zásadní považujeme práci s třídním učitelem, který pokud má zájem, je do aktivit vtažen a má prostor jako spolu -lektor vést vybrané aktivity, a to především ty, které napomáhají zdravé a odpovědné spolupráci studentů s třídním, potažmo školou. Schopnější pedagogové tak mají prostor pracovat s třídními pravidly, zvláštnostmi školy a mohou si tvořivě připravit třídu pro trvalou třídnickou práci.
- Cíle kurzů jsou modelovány ve spolupráci s konkrétními školami, tak může být program adaptačního kurzu pozitivním řešením zlomku prevence sociálně patologických jevů ve škole
- Lektorský je program zabezpečen nejméně 2 lektory, v optimálním případě 3.
- Pro programy adaptačních kurzů je stanoven minimální čas trvání 14 hodin. Ve výjimečných případech je možné při společné úpravě cílů tento čas mírně podkročit.
- Cílování v programech adaptačních kurzů je zásadní a probíhá tímto způsobem:
 - Koheze skupiny (maximální sžítí studentů, není důležitý učitel)
 - Motivace skupiny (cílem je dobrý start, motivace studentů k jejich osobnímu studiu, setrvání ve škole, eliminace rizik)
 - Koheze skupiny a kantora (cílem je vzájemné poznání se třídního učitele a třídy)
 - Koheze skupiny a školy (cílem je příprava skupiny pro třídnické hodiny, školní pravidla a systém školy atd.)
 - Přítomnost a míra zapojení učitele
 - Zapojení pedagogického sboru, vedení školy, posloupnost aktivit ve školní historii
 - Provázanost s ostatními aktivitami
 - Míra drogové a soc. neg. preventivních obsahů

Z těchto cílů jsou pak modelovány struktury jednotlivých programů. Aplikace a konzultace cílů a výsledků je zásadní součástí práce s objednatelům aktivit.

- Každý program adaptačního kurzu obsahuje část konkrétních preventivních obsahů. Jinými slovy hry a nácviky psychosociálních dovedností a další nejsou aplikovány samy o sobě, vztah k preventivním obsahům je vyjádřen.
- Lektori jsou povinni pracovat v dostatečném předstihu na program, program do detailů připravit, zajistit materiál, prohlédnout prostředí, ve kterém se bude domluvená aktivita konat, zajistit jednání s účastními kantory, se kterými pracují na jejich zapojení v programu, jejich očekávání obavy, pracují na výsledné zprávě, jsou povinni pozorovat skupinu a být schopni referovat o dynamice, událostech a přibližném stavu skupiny.
- Program je většinou hrazen objednatelům a DO SVĚTA se snaží zajistit finanční prostředky na primárně preventivní část, kterou program ve své šíři obsahuje. Tento poměr se vyjasňuje v procesu tvorby zakázky.
- Cena programu mimo rámec školní docházky se odvozuje od:
 - Rozsahu práce
 - Technických možností realizátora (dva lektori místo tří atd.)
 - Možností objednatele
- V úvodu programu je dostatek místa na přenos informací o bezpečí při aktivitách, práce se zakázkou klienta příjemce, s obavami a očekáváními, jsou domlouvána pravidla. Součástí programu jsou průběžné reflexe, ve kterých je prostor pro reflexy a klienti příjemci jsou k ní povzbuzováni reflektovat vat program. Na proces a výsledky reflexe lektori adekvátně reagují.
- Lektori se zvýšenou pozorností dbají u sportovních aktivit zejména těch, které souvisí s emocemi jako strach na fyzické i psychické bezpečí klientů. Lektori jsou seznámeni s pravidly instruktáže aktivit, s pravidly bezpečí klientů a mají právo aktivitu přerušit, zastavit, nahradit. Aktivitu může odmítnout i klient objednatel, nebo příjemce a je o tom dostatečně informován.
- Lektori dohlédnou na hodnocení, zpětnou vazbu programu ve smyslu kvality a efektivit. Dotazování jsou jak příjemci, tak objednatelé. Zároveň po skončení programu je dotazováno vedení školy na celkové kvalitativní hodnocení a atmosféru v pedagogickém sboru a mezi žáky-účastníky.
- Objednateli je nabídnut opakovaný velmi krátký (hodina, dvouhodina) vstup mezi studenty, cca tři měsíce po akci a klienti jsou znovu dotazováni na změny a postup skupiny. Lektori pozorují situaci kolem třídního učitele, skupinu a opět je zde prostor pro sběr hodnotících informací od klienta. Tyto informace jsou zapracovány do další případné spolupráce nebo jsou z nich vyvozeny změny či úpravy pro další programy.
- Ve věcech objednání, práv, povinností, dokumentace, způsobů ukončení spolupráce a další je závazný Operační manuál a další dokumenty programů prevence a DO SVĚTA.

Příloha č.2 Základní nabídka programů Primární prevence DO SVĚTA

Základní ideou Primární prevence DO SVĚTA je pomáhat s tvorbou prevence na školách, dále s volbou obsahů a konečné realizací primárně preventivních aktivit.

Do uceleného obrazu aktivit v tomto projektu patří také oblast získávání finančních zdrojů, která, jak chápeme, je pro mnoho škol velmi zatěžující.

Základní charakteristika aktivit odpovídá standardům v primární prevenci, tj. odbornost, dlouhodobost, interaktivnost, tvořivost, pružnost. Jedná se o tzv. specifickou prevenci tj:

primární prevence specificky zaměřená na určitou oblast (např. drogy)

konkrétně zaměřené preventivní aktivity (tj. nikoli „sportem proti drogám“, ale přenosy informací, nácviky psychosociálních dovedností, prožitkové techniky zaměřené na problémovou oblast, poradenství, atd.) aktivity pro specifickou cílovou skupinu (tj. skupinu nejvíce ohroženou)

Struktura - Zakázky, které jsme schopni realizovat jsou různé, protože si klademe za cíl pružně a tvořivě spolupracovat se školami. Zájemcům o naše aktivity, pokud už nemají konkrétní zakázku, např. řešit konkrétní „problém“, či problémovou třídu“ tj. intervenční program atd., obecně nabízíme:

- menší monitoring ve škole (studenti, personál) s cílem přesnějšího zaměření poskytovaných programů, zkoumáno je celkové klima na škole, a další
- rozbor výsledků monitoringu s vedením školy a metodikem prevence pro upřesnění zakázky školy
- výběr konkrétních aktivit, pro konkrétní cílové skupiny, jejich rozsah, v naplánovaném čase, místo kde proběhnou (ve škole, mimo školu)
- realizace aktivit
- výstupy z projektu, či plán další spolupráce

Snažíme se o **doplnění minimálních preventivních programů školy** (MPP), případně pomáháme s jejich tvorbou. Do obrazu námi zajišťovaných aktivit tedy patří také:

- zajištění programů externích odborníků (pracovníci odborných institucí, k-centrum, terénní programy, ped. psych. poradna, SVP, DDM, hygiena, Policie atd.),
- návštěvy zařízení zmíněných odborníků,
- adaptační programy,
- programy zaměřené na týmovou spolupráci,
- vzdělávací programy,
- výcvik peer-aktivistů,
- vedení aktivních skupin mládeže,
- intervenční programy pro již vytvořenou „negativní“ skupinu,
- výběrová práce pro ohroženou cílovou populaci,
- motivační programy pro práci v oblasti prevence,
- zážitkové programy např. na výletech žáků
- specifické programy zaměřené na oblast světa marihuany a oblast světa tanečních drog atd.
- Pro střední školy nabízíme navíc dvě témata posilující schopnosti v oblasti negativního vlivu médií a problematiky náboženské nesnášenlivosti. („Triky médií.“ a „Tolerance, spiritualita a náboženství.“)

Programy se „šíjí na míru“ škole, mění se cílová skupina, takže naše práce také může spočívat v programech pro rodiče, či pedagogy.

Coovšem **neposkytujeme**, jsou:

- „megaakce alá kino“ - nejen, že se domníváme, že jsou méně účinné, ale nemáme na ně finanční prostředky, neboť nejsou podporovány
- aktivity pro studenty kratší než dvě hodiny - protože se domníváme, že nesplňují minimum pro reálnou práci se skupinou
- „běhy proti drogám“ - v naší režii by se taková aktivita jmenovala asi „Utíkej Káčo utíkej!“, nebo „Lola běží o život.“ a nenazývali bychom to prevencí i přes to, že bychom se velmi starali o to, co zrovna dělají ti, o kterých víme, že nedělají nic, jenom problémy.

ANOTACE PROGRAMŮ PRIMÁRNÍ PREVENCE DO SVĚTA

1 INTERVENČNÍ PROGRAMY PRIMÁRNÍ PREVENCE

Program diagnostikující přítomnost, popř. úroveň rozvinutosti sociální patologie ve třídě. Jedná se o indikovaný program, který běží jen u problémových tříd, ve kterých se vyskytne zvýšená agrese. První diagnostická část zjišťuje druh a závažnost problému. Používá sociometrické testy, dotazníky spokojenosti třídy, strukturovaný rozhovor, pozorování, škálování. V případě zjištění velmi vážných problémů je škole doporučen terapeutický program. V případech, kde v diagnostické části třída nevykazuje závažnějších problémů je program dokončen standardním programem primární prevence šikany atd.

Terapeutický program je indikován na základě výsledků diagnostického programu a jeho úroveň je určena závažností poruch vztahů. Cílem je zvrátit negativní vývoj v třídním kolektivu, případně docílit posunu v normách třídy. Obvykle se jedná o tlakový vrstevnický program, terapeutická práce se školní třídou. V případě rozvinuté šikany pak spolupráce s rodiči, policií, ped. psych. poradnou, OSPOD. Indikace tohoto programu je vázána pouze na výsledky diagnostického šetření.

2 KOMPONOVANÝ PROGRAM PRIMÁRNÍ PREVENCE

Dlouhodobý kontinuální program pro druhý stupeň základní školy (6. - 9. třída) je komplexní prevencí sociálně patologických jevů kombinující oblast mezilidských vztahů a drogové problematiky. Dlouhodobě posiluje pozitivní vztahy ve třídě, žáků a školy jako celku. Jednotlivá témata na sebe navazují a odpovídají vývojovému stupni žáků. Ideálně v každém pololetí jeden 4 hodinový blok, tedy dva 4 hodinové bloky za školní rok. S následujícími tématy (lze upravit zaměření více šikana, drogy, jiné rizikové chování) dle zakázky školy :

6.třída - I. naše třída jako kolektiv, II. tolerance, respekt ; 7.třída - I. emoce, komunikace, konflikt, II. agrese, ubližování, šikana ; 8.třída - I. legální drogy, zdravotní rizika II. tvrdé drogy, rizika, účinky, závislost ; 9.třída - I. sex, láska, partnerství, II. konec skupiny, bilancování, očekávání od další školy

3 JEDNOTLIVÁ TÉMATA PRIMÁRNÍ PREVENCE

Jednotlivé nenavazující bloky, věnované konkrétnímu tématu. Obvykle určené středním školám. Jeden blok má délku 4 - 6 vyučovacích hodin, dle dohody se školou. Témata jsou:

Drogy - specifická primární prevence zneužívání drog. Seznamuje se základním členěním, účinky, riziky a právními aspekty. Pomáhá žákům pochopit princip závislosti prostřednictvím prožitkové techniky. Věnuje se nácviku odmítání.

Šikana - specifická primární prevence šikany a patologického chování skupiny. Má za cíl uvědomění si vztahů ve třídě. Popsat co je šikana, jaké má projevy, průběh, důsledky, jak ji rozpoznat, jak jednat. Obsahuje modelové nácviky a řízené diskuse.

Sexualita - tématicky se zaměřuje na bezpečný sex, prevenci přenosu pohlavních chorob, nechtěného těhotenství, vztah k vlastním tělu. Sex umísťuje do kontextu lásky a partnerství. Interaktivní formou a otevřenou diskusí předává základní informace z této oblasti.

Spiritualita - prožitkový pořad pro střední školy. Dává nahlédnout na lidskou spiritualnost v kontextu pochopení, svobody výběru světonázoru a vede k vzájemné toleranci. Jako takový je program chápán jako prevence rasizmu, xenofobie, intolerance a rizik spojených s činností některých náboženských sekt.

Triky médií - interaktivní program zaměřující se na osvětlení způsobů a systémů, který média používají. Program vede k občanské informovanosti a angažovanosti při volbě a výběru informací zprostředkovaných médií. Program funguje jako prevence xenofobie, nacionalismu, prevence rizik spojených s extrémismem a vede k toleranci a svobodnému myšlení.

4 Prevence mimo rámec školní docházky - ADAPTAČNÍ KURZY

Jednodenní, trojdenní a vícedenní adaptační kurzy, jsou určeny pro nové třídní kolektivy, popř. rozvoj pokročilých skupin. Při edevším pak prvním ročníkům ŠŠ a OU a 6. ročníků základních škol. Umožňuje vzájemné poznání po emoční a fyzické stránce k navázání kvalitních sociálních vazeb, nalézt místo ve skupině, adaptovat se na nové prostředí a rovněž vytvořit vztah mezi učitelem a žákem. Program je zaměřen do preventivních oblastí prevence rizikového chování a pracuje s motivací studentů ke studiu jejich očekáváním a obavami od studia. Program účinně zvyšuje motivaci a spolupráci ve skupině.

5 PODPORA A VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGŮ

Dle aktuální nabídky pro kalendářní rok k vyžádání u pracovníků prevence. Programy krátkodobého vzdělávání jsou akreditovány MŠMT.

6 EVROPSKÉ PROJEKTY

Mezinárodní vzdělávací semináře pro pedagogy a pracovníky s mládeží ze evropských zemí a Turecka. Vzdělávací semináře v oblasti multikulturního vzdělávání a lidských práv. Evropská dobrovolná služba (EVS - European Voluntary Service). DO SVĚTA je akreditovaná hostitelská a vysílající organizace EVS. Zprostředkovává českým studentům přístup do zahraničních organizací, kde vykonávají dobrovolnickou službu. Dále hostíme obvykle jednoho dobrovolníka z některé evropské země po dobu jednoho roku. Dobrovolníka zapojujeme do akcí DO SVĚTA.

7 ZÁŽITKOVÉ KURZY PRO VEŘEJNOST

Jednu ročně pořádá tým DO SVĚTA zážitkový kurz. Kurz je otevřen všem bez rozdílu věku. Jedná se o několik dnů plných intenzivních prožitků. Kurzy jsou určeny těm, kteří chtějí poznat své hranice, a neboli se vykróčit za rámec své každodenní reality.

Ceny našich aktivit jsou určovány především rozsahem aktivit, dotacemi v daném roce atd..

V případě speciální objednávky - zakázky, či opravdu rozsáhlého programu na jedné škole většinou objednavatel má finanční prostředky pro daný rok a proto je domluvena aktuální, pro obě strany přijatelná cena. To je případ, kdy si škola aktivity kupuje.

Jinak jsou aktivity financovány z prostředků dotací, které uskutečnilo naše sdružení a k čerpání těchto prostředků je nezbytná finanční spoluúčast školy, či příjemců programu (žáků, pedagogů, rodičů) a je tedy pro naše programy podmínkou. Přesto se jedná o níjak závažné částky a spoluúčast se pohybuje mezi 10-30%. (U klasických programů se třídami se v přepočtu jedná o 25 Kč na žáka, studenta.)

Personální a lektorské zabezpečení - DO SVĚTA nabízí odborné profesionální lektory, kteří většinou pracují ve dvojicích.

Kontakt:

Mgr. Štefan Schwarc, Hejdukova 349, 386 01 Strakonice; tel: 607 652 862, stefan@dosveta.org

Obsah programů a struktura projektů:

Cíle:

Obecné cíle programu jsou rovněž zakotveny ve Standardech odborné způsobilosti poskytovatelů programů primární prevence užívání návykových látek (dále Standardy), tedy:

- zabránění a nebo oddálení nástupu užívání návykových látek včetně minimalizace rizik pro jednotlivce a společnost
- působení a motivování jedinců k odklonu od užívání u populace již experimentujících či v počátečních fázích užívání s cílem návratu k životnímu stylu, který není spojen s užíváním NL
- v případě rizikového chování spojeného s užíváním návykových látek zajistit adekvátní prostředky ochrany před dopady tohoto jednání a motivace k specializované pomoci.

Hlavní cíl programu spočívá v **realizaci dlouhodobé specifické primární prevence** v krajském městě Českých Budějovicích a regionu okresu Strakonice. Tj. **dílohodobých, kontinuálních programů pro 7-9 ZŠ a pro ŠŠ**. Programy jsou připraveny ve spolupráci se školou a místně příslušnými odborníky, podporují samostatný rozvoj preventivních mechanismů a aktivit školy a jsou v souladu se zásadami efektivní primární prevence zneužívání návykových látek (dle Standardů). Programy pro žáky jsou specificky zaměřeny na prevenci drog a závislosti. Jsou koncipovány do níže popsáných bloků. Dále **programy prvních ročníků středních škol, programy pro starší studenty**.

Vedlejší cíle programu jsou **vznik metodického a klinického pracoviště** v Č.Budějovicích, programy prevence a motivace pro pedagogy, výchovné poradce, vysokoškolské studenty, rodiče atd.. Rovněž **návazné programy** (poradenství, krizová intervence, zprostředkování spolupráce s odborníky a preventivní aktivity pro ohrožené specifické cílové skupiny) patří mezi vedlejší cíle tohoto programu.

Cílové skupiny a kapacita:

Obecné spektrum - Děti a mládež ohrožené drogou, školní mládež, metodici prevence, výchovní poradci, studenti vysokých škol, pedagogové, rodiče, veřejnost. (starší školní věk 12-15 let, mládež 15-18 let, mladí dospělí 18-25 let)

Specifické spektrum - děti z rodin ohrožených sociálním vyloučením, problémoví studenti, žáci (na doporučení PMS, SPOD), studenti vysokých škol se zájmem o aktivity v prevenci (výsledek činnosti metodického, klinického pracoviště), rodiče dětí experimentujícími s návykovými látkami (rodiče vyhledávající časnou pomoc, krizovou intervenci). Více viz. níže.

Lektorské zabezpečení:

Aktivity programu jsou vedeny odborným týmem složeným z vedoucího projektu, vedoucího lektora a dvou lektorů. Aktivity jsou realizovány lektorskou dvojicí skládající se z hlavního lektora, lektora a indikovaných případech i tzv. eleva, tj. praktikanta, dále stážisty, pomocníka atd. Všichni lektoři splňují kritéria Standardů odborné způsobilosti. Lektoři činní v preventivních aktivitách jsou pod externí supervizí, odbornou garancí a interní supervizí. Do programů jsou dále naniž máni místní odborníci, kteří více méně informují o svých aktivitách popřípadě realizují některé odborné části programu. Lektoři programu garantují užití technik zážitkové pedagogiky, dramatické či muzikoterapeutické techniky atp..

Supervize a odborná garance:

Programy jsou odborně garantovány v oblasti cílů, struktury a metodiky. Externí supervize probíhá jednou měsíčně a má edukativní, motivační a pomocný charakter v oblasti případové i týmové práce.

Struktura a čas:

Programy jsou strukturovány jako dlouhodobé, komplexní a kontinuální, tj. v případě ZŠ je v ideálním případě na začátku pracováno s žáky 6. ročníku a ti samí žáci, pak procházejí programem i v 7., 8. a 9. ročníku. Totéž platí i pro střední školy a učiliště. Osvědčeným příkladem je adaptační kurz pro první ročníky a návazná, s výukou (ZSV) vhodně propojená práce ve vyšších ročnících.

Nástin programu:

- vyjednání spolupráce
- stručná sonda do klimatu na škole a analýza minimálního preventivního programu školy
- opětovná konzultace a konkretizace cílů, rozfázování prací na škole včetně časového harmonogramu a finančních možností, jednání s pedagogy důležitých předmětů

příklad:

- úvodní 2 lektor/hodiny s cílem představení, sondování a uvolnění třídních kolektivů (v začátku školního roku, forma her, příměřených úkolů a diskusních technik), vstupní měření
- specifikované, tematizované aktivity (např. 7. třída legální drogy, sebediagnostiky třídního povědomí o drogách, užívání a doslednosti - celodenní pobyt třídního kolektivu s týmem lektorů nejlépe mimo školní prostory, bez přítomnosti pedagoga (ve vyjednaných případech je pedagog přítomen, ovšem pro práci kolektivu s jejich třídním učitelem je připravena speciální aktivita) - období povánocích
- besedy, přednášky či intervence místních odborníků v rozmezí dvou-tří hodinovek (zdravotní ústav, pedagogicko - psychologické poradny, SVP, kontaktní a terénní pracovníci, atd.) - zima - jaro
- specifikované jednodenní aktivity (mimo území školy), zaměřené na sebezpoznání, základní psychosociální dovednosti, postoje a kolektivní školní klima. Cílem je rozšířit obzor mapy v této oblasti. - konec jara
- navazující aktivity, ve spolupráci s pedagogy školy organizování aktivit pro žáky např. výletu či sportovních aktivit. Tyto aktivity v sobě obsahují aspekt přítomnosti lektora a možnosti vsunutí dalších her či aktivit tematicky zaměřených. Cílem je uvolňující přátelská atmosféra bez přílišného problematizování - jde o navázání vztahu. Těsně před koncem školního roku.
- v novém školním roce jsou aktivity odborně posouvány k dalším tématům, které odpovídají věku. Tomu je věnována pozornost při doplňování minimálního preventivního programu školy o programy z oblasti ostatních sociálně negativních jevů. Zde je po aklimatizaci lektorů aktivních ve školním prostředí a spolupracujících se školou cílem aktivovat více pedagogů, pracovat s nimi a také s rodiči.
- jednoduchý nástin struktury programu - úvodní jednodenní aktivity:
- tematizované, herní přivítání (s cílem odbourat předsudky, odpoutat od normality školního dne), nejlépe dopředu avizované názvem aktivity např. název „Autoopravna“ přivítání je lektory dramaticky ztvárněno v montérkách a hry jsou haleny do metafor konceptu například právě z prostředí opra vny. Další aktivity mohou být pak zaměřeny na lidské tělo a jeho poruchy či opravy v kontextu zdravého životního stylu.
- aktivity na práci s obavami, očekáváními, motivaci žáků pro den
- představení tématu vhodnou herní či jinou prožitkovou aktivitou
- přestávka - odpočinek
- prostor pro diskusi, pro sondy do aktuální situace ve třídě, speciální zakázky, přednášky odborníků, společnou práci s třídním učitelem a třídou atd.
- zadání tematizovaného úkolu k vyřešení (individuální, partnerská a kolektivní práce)
- výstupní část - formou arte-technik, se zapojením analytických ukazatelů (kvalitativních a kvantitativních),
- plán budoucího setkání, vytvoření otazníků a tajemství, případná pozvánka do jiných návazných aktivit
- konzultace s třídním pedagogem a zápis podrobného průběhu programu (slouží k pozdějším účelům)

Matching:

V případě práce se specifickou skupinou, např. tzv. problémové třídy, práce na zakázku, při podezření školy na užívání drog, práci se skupinami PMS, nebo práce s dětmi či rodinami ohroženými sociálním vyloučením, či programy ve spolupráci s orgány SPOD, je program vyjednáván a připravován speciálně na „míru“ danému problému a má zajištěny veškeré návazné služby. Rovněž je dopředu vyjednána spolupráce s poskytovateli volnočasových aktivit. Dále je sdružením a lektory garantována znalost dotčeného právního zázemí ve zmíněné oblasti. V ostatních případech je v přípravné fázi, po krátkém úvodním zhodnocení klimatu na škole volen adekvátní program pro konkrétní cílové skupiny. Souhrnem pak mezi tradičními aktivitami může být i speciální sub-zakázka u např. problémové třídy.

Obsahy a metody:

Obsahy nabízených programů jsou přiměřeně voleny a upraveny dle věku, schopností a znalostí příjemce, tak aby je rozvíjely a pozitivně ovlivňovaly postoje dětí, studentů. Nicméně programy jsou zaměřeny na problematiku užívání návykových látek, projevy rizikového chování, tedy pracuje (dle zakázky vedení školy) s tématy rasismu, šikany, xenofobie, různé formy násilného chování. Z témat, která program nabízí, uvádíme tyto:

Širší témata:

- Tabák, kouření
- Alkohol
- Tvrdé drogy
- Závislosti
- Třída a „člověk - učitel“
- Adaptační aktivity
- Negativní jevy (šikana, rasismus, xenofobie, poruchy potravy, gambling, sekty atd.)
- Zdravý životní styl

Samostatná krátká témata:

- Marihuana a její svět
- Zákony a Legalizace
- Taneční drogy a jejich svět
- Život „uživatel“
- Musíme být spolu.

Témata vhodná při zapojení učitelů:

- Drogové přístupy: uživatel - „občan smažka“
- Média jejich vliv a závislosti
- Třídní kolektiv - musíme být spolu
- Problémy v oblasti spirituality, náboženství a sekt

Témata nejsou záměrně přiřazena k ročníkům škol, pro jejich adaptabilitu pro určitou věkovou kategorii a také je program na každé škole jinak vyjednaný a má tedy vyjednána jiná témata.

Metod, které program používá je celá řada z těch nejpoužívanějších uvádíme tyto:

- Hry
- seznamovací, kontaktní, poznávací, výkonové, na zvládání agresivity, relaxační, důvěrové, prožitkové, sebezpoznávací
- dramatické, arte, muzikální, vzdělávací, psychologické,
- na rozvoj psychosociálních dovedností a komunikace, posilování sebejistoty, zvládání konfliktů, týmovou práci, práci s emocemi, tvořivostí atd.
- cvičení zaměřená na vzdělávání, výkon, spolupráci, diagnostiku jedinců a třídních kolektivů, orientaci v problematice
- individuální a kolektivní práce s tématy
- práce třídy ve spolupráci třídním učitelem
- diskuse (řízené, neřízené, tvořivé, panelové)
- přednáška (odborníci s daných oblastí)
- týmová spolupráce
- účinný odpočinek, relaxace
- brainstorming

Efekt výstupy:

O realizovaných programech je vedena přiměřená dokumentace, jejíž rozsah je určen dle dlouhodobosti práce s třídami. Tedy dokumentace mimo jiné slouží k pozdější přípravě lektorů. Za základní dokumentaci je považována písemná zakázka, kontrakt se školou či příjemcem programu. Kontrakt (smlouva) obsahuje, formu a cíl aktivity, název tématu, datum a místo konání, jména realizátorů, výši odměny, rozsah v hodinách, cílovou skupinu, rozsah výstupů a jejich předání.

Výstupy z programu jsou plánovány již při počátečním vyjednávání. Pokud byla realizována sonda školního klimatu (pozorování, dotazování personálu školy, studentů) je možné toto prakticky použít jako základní, vstupní kvalitativní hodnocení, které je možné srovnat s výsledky po a v průběhu působení na škole. Pokud se jedná o částečnou nebo pouze drobnou intervenci ve škole je prováděno základní pozorování, vstupní odhad a škálování, které je srovnáno při výstupu. Obecně je tedy zajištěno kvantitativní (statistika programů) i kvalitativní hodnocení (zpětné vazby, rozhovory, dotazníky, ankety, narativní výzkum, výstupy ze supervizi atd.).

Program dle zakázky a potřeby zpracovává výstup pololetně nebo jednou ročně formou závěrečné zprávy (pokud zakázka příjemce nestanoví jinak) a jednou ročně je rovněž k dispozici Výroční zpráva sdružení, která rovněž obsahuje výstupy z aktivit programu.

Příloha 3 - Kodex práv a povinností klientů Primární prevence DO SVĚTA

Primární prevence rozlišuje 2 druhy klientů:

- objednatel programu Primární prevence (škola či jiné zařízení)
- příjemce programu Primární prevence (žáci, studenti apod.)

Klienti (objednatelé a příjemci programů primární prevence) jsou poučeni o svých právech ústně pracovníkem - lektorem primární prevence během prvních kontaktů. Práva klientů jsou v písemné a srozumitelné formě součástí písemného kontraktu, který je objednateli primární prevence podepisován. Příjemcům primární prevence jsou práva předána objednatelům a zkráceně ústně sdělena na počátku programu primární prevence, případně jsou spolu s příjemci programu primární prevence sestavena pravidla pro vzájemnou spolupráci. Pokud má klient zájem, je mu kodex práv a povinností klientů poskytnut ve formě letáku.

Oslovování klientů:

Realizátoři programu primární prevence (lektori) klientům vykaží. V případě klientů - příjemců primární prevence si se studenty středních škol a žáky základních škol (7 - 9. třída) na základě oboustranné ústní dohody tykají (studenti lektorům a lektori studentům).

Práva klientů - příjemců programu primární prevence (žáci, studenti apod.)

- Klient má právo na respektování své osobnosti a na důstojné zacházení ze strany pracovníků a lektorů primární prevence.
- Klient má právo na program primární prevence bez ohledu na rasu, národnost, politickou příslušnost, sexuální orientaci, náboženství, pohlaví, zdravotní stav apod.
- Klient má právo na ohleduplnou a odbornou péči prováděnou kvalifikovanými pracovníky.
- Klient má právo znát jména pracovníků - lektorů, kteří provádějí program. Má právo žádat služby přiměřené možnostem pracovníků Primární prevence DO SVĚTA.
- Klient má právo na zachování anonymity v programu. Anonymita nemá vliv na rozsah a kvalitu poskytovaného programu.
- Klient má právo očekávat, že veškeré osobní údaje, zprávy a záznamy týkající se jeho účasti v programu primární prevence jsou považovány za důvěrné. Pracovníci Primární prevence jsou vázáni zásadou mlčenlivosti. Ochrana informací o klientovi musí být zajištěna i v případě počítačového zpracování.
- Klient má právo být seznámen s vedením, uchováváním a zabezpečením jeho osobní dokumentace.
- Klient příjemce má právo být objednatelům seznámen z právy a povinností
- Osobní údaje klienta slouží pouze pro vnitřní potřeby Primární prevence, ostatním odborným zařízením mohou být poskytnuty pouze s písemným souhlasem klienta či jeho zákonného zástupce.
- Klient má právo na informace o službách Primární prevence a pravidlech poskytování odborné péče.
- Klient má právo očekávat, že program Primární prevence podle svých možností přiměřeným způsobem vyhoví jeho potřebám. Klient má právo se spolupodílet na konečné podobě programu.
- Klient má právo na vyjádření svého názoru a jeho respektování ze strany pracovníků a ostatních klientů.
- V případě, že program Primární prevence nepokryje klientovy potřeby, má klient právo na odeslání či předání kontaktu na specializované odborné zařízení.
- Klient má právo odmítnout program Primární prevence, může ho kdykoliv ukončit a současně má právo být informován o důsledcích svého rozhodnutí.
- Klient má právo v případě nespokojenosti kdykoliv podat stížnost. Je obeznámen s postupem podání a vyřizování stížnosti. Klient je informován o rozhodnutí do 30 dnů. V případě nespokojenosti s rozhodnutím je stížnost předána vyšší instanci. Klient má právo na respektování rozhodnutí ze strany pracovníků.
- Klient je srozumitelně informován o skutečnosti, že práva klientů Primární prevence podléhají obecným právním normám. V případě, že je myšlen klientem příjemce programu, řídí se také normami danými objednatelům programu (školní řád, práva a povinnosti studentů apod.) Je poučen o důsledcích vyplývajících z těchto omezení.
- Uplatněním těchto práv nesmí být porušena práva ostatních klientů a pracovníků.

Základní povinnosti klientů - příjemců programu primární prevence (žáci, studenti apod.)

- V místě konání programu je zakázána manipulace s drogami, vlastní užívání drog, přijímání drog od druhého a jejich nabízení druhému. Pojem „drogy „ zahrnuje i alkohol, tabák a léčiva s návykovým potenciálem.
- Klienti odpovídají za škodu jímí způsobenou v rozsahu, který stanoví občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů
- Klienti jsou povinni dodržovat předem dohodnutá pravidla programu.

Pravidla programu – stanovená na místě s konkrétní třídou

- Každý má právo říci svůj názor na věc, vyjádřit své přání týkající se podoby programu a jednotlivých aktivit.
- Nikdo není nucen, aby hovořil.
- Pravidlo „do čeho jdu a do čeho ne jako ochrana mého bezpečí“
- Skupinková pravidla jako: Mluví jen jeden, neskákání do řeči, když mluvím nemluví dlouho, každý mluví sám za sebe.
- Nemluví se o někom, kdo na programu není - nemůže se bránit nebo říci svůj pohled na problém.
- „Nevnáš“ se ze skupiny - žáci (studenti) by neměli o tom, co se případně na programu dozvěděli o spolužácích rozšiřovat např. mezi další žáky ve škole.

Pravidla jsou volně upravena dle věku a charakteru skupiny, rovněž další pravidla závisí na dohodě lektorů s konkrétní třídou.

Práva klientů - objednatelů primární prevence (školy, školská zařízení)

- Klient má právo na program primární prevence bez ohledu na rasu, národnost, politickou příslušnost, sexuální orientaci, náboženství, pohlaví, zdravotní stav apod.
- Klient má právo na zachování anonymity v programu. Anonymita nemá vliv na rozsah a kvalitu poskytovaného programu.
- Klient má právo očekávat, že veškeré osobní údaje, zprávy a záznamy týkající se jeho účasti v programu primární prevence jsou považovány za důvěrné. Pracovníci Primární prevence jsou vázáni zásadou mlčenlivosti. Ochrana informací o klientovi musí být zajištěna i v případě počítačového zpracování.
- Klient má právo být seznámen s vedením, uchováváním a zabezpečením jeho osobní dokumentace.
- Osobní údaje klienta slouží pouze pro vnitřní potřeby Primární prevence, ostatním odborným zařízením mohou být poskytnuty pouze s písemným souhlasem.
- Klient má právo na informace o službách Primární prevence a pravidlech poskytování odborné péče.
- Klient má právo očekávat, že program Primární prevence podle svých možností přiměřeným způsobem vyhoví jeho potřebám. Klient má právo se spolupodílet na konečné podobě programu.
- Klient má právo na vyjádření svého názoru a jeho respektování ze strany pracovníků a ostatních klientů.
- Klient má právo v případě nespokojenosti kdykoliv podat stížnost. Je obeznámen s postupem podání a vyřizování stížnosti. Klient je informován o rozhodnutí do 30 dnů. V případě nespokojenosti s rozhodnutím je stížnost předána vyšší instanci. Klient má právo na respektování rozhodnutí ze strany pracovníků.
- Klient je srozumitelně informován o skutečnosti, že práva klientů Primární prevence podléhají obecným právním normám. Je poučen o důsledcích vyplývajících z těchto omezení.

Program respektuje podmínky školy nebo školského zařízení (personální, věcné, materiální apod.).

Uplatněním těchto práv nesmí být porušena práva ostatních klientů a pracovníků.

Základní povinnosti klientů- objednatelů primární prevence (školy, školská zařízení)

- Klienti jsou povinni platit úhradu za sjednaný program v domluvené výši
- Pro bezpečné a kvalitní zajištění realizace programu je objednatel (tedy škola, nebo jiné školské zařízení) povinen zajistit minimálně:
 - Konkrétní domluvenou zakázku, která je vždy písemná. Je ústně vyjednána se zástupci školy a je zapisována. Vždy obsahuje cíle , strukturu daných aktivit, jejich rozsah, časový rámec realizace, cílovou skupinu, způsob a formu zhodnocení programu, výstupy, finanční podmínky, způsob ukončení aktí vit, jejich zhodnocení, dále obsahuje obecné vymezení.
 - Dostatečnou informovanost pedagogů i žáků o uskutečnění preventivního bloku.
 - Samostatnou místnost, kde bude zajištěno nerušení preventivního bloku (totéž platí i opačně, protože některé techniky využívané při práci s dětmi a mládeží mohou být hluchší). V případě programů mimo školu viz pravidla pro realizaci programu mimo školu.
 - Povinnost zajistit informovanost příjemce o jeho právech a povinnostech

Lektor Primární prevence po svém příchodu do školy vždy vyhledá metodika prevence. Pokud metodik prevence nebude v daný den ve škole přítomen, oznámí objednatel telefonicky jméno kontaktní osoby, kterou má lektor ve škole po svém příchodu kontaktovat. Kontaktní osobě podá lektor v případě zájmu rovněž zpětnou vazbu na právě skončené preventivní bloky.

Příloha 4 - Etický kodex pracovníků Primární prevence DO SVĚTA

1. Etické zásady obecně

1.1

Programy Primární prevence DO SVĚTA jsou založeny na hodnotách demokracie a lidských práv, které jsou vyjádřeny v Chartě lidských práv Spojených národů a v Úmluvě o právech dítěte. Dále se řídí zákony tohoto státu, které se od uvedených kodexů odvíjejí.

1.2

Člen týmu Primární prevence DO SVĚTA cti jedinečnost každého člověka bez ohledu na jeho původ, etnickou příslušnost, mateřský jazyk, věk, zdravotní stav, sexuální orientaci, ekonomickou situaci, náboženské a politické přesvědčení a bez ohledu na to, jak se podílí na životě celé společnosti.

1.3

Mezi základní hodnoty řadíme práva jedinců na soukromí, důvěrnost, sebeurčení a autonomii. Tyto principy uplatňujeme v přístupu ke klientům a musí být v souladu nejen s profesionálními povinnostmi, ale i se zákonem.

1.4

Právo každého jedince na seberealizaci je nezpochybnitelné pokud nedochází k omezení takového práva u druhých osob.

1.5

Člen týmu Primární prevence DO SVĚTA usiluje o zajištění vysoké odborné úrovně, přičemž poskytuje pouze ty služby, které odpovídají Standardům odborné způsobilosti poskytovatelů programů primární prevence a individuálním kompetencím jednotlivých pracovníků.

1.6

Součástí etického přístupu je dobrá vůle pomáhat na základě znalostí, dovedností a zkušeností jednotlivcům, skupinám a komunitám při jejich rozvoji a při řešení konfliktů se společnostmi.

1.7

Profesionální odpovědnost (v rámci pracovně právního vztahu) má prioritu před osobními zájmy.

1.8

Pro pracovníky programu platí absolutní vyloučení alkoholu a drog z pracoviště a z místa konání programu.

2. Etické zásady ve vztahu ke klientům

2.1

Člen týmu Primární prevence DO SVĚTA respektuje klienta jako rovnocenného partnera se všemi občanskými právy a povinnostmi, včetně jeho zodpovědnosti za své zdraví.

2.2

Člen týmu Primární prevence DO SVĚTA jedná tak, aby chránil důstojnost a lidská práva klientů.

2.3

Člen týmu Primární prevence DO SVĚTA pomáhá se stejným úsilím a bez jakékoliv formy diskriminace všem klientům. Chrání klientova práva na soukromí a důvěrnost jeho sdělení. Data a informace požaduje s ohledem na potřebnost při zajištění služeb, které mají být klientovi poskytnuty a informuje jej o jejich potřebnosti a použití. Žádnou informaci o klientovi neposkytuje bez jeho souhlasu. Pokud použije získané informace /např. ke studijním aj. účelům, statistické zpracování, zprávy pro instituce/, vždy garantuje anonymitu osobních údajů.

2.4

Člen týmu Primární prevence DO SVĚTA je povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se dozvěděl v souvislosti se svým působením v Primární prevenci DO SVĚTA a které se vztahují ke klientům. Těto povinnosti jej může zbavit pouze klient nebo jeho zákonný zástupce písemným prohlášením. I v tomtoto případě je však pracovník Primární prevence DO SVĚTA povinen zvážit zachování mlčenlivosti, pokud je to v zájmu klienta. Tím nejsou dotčena příslušná ustanovení trestního řádu a povinnost vypovídat před orgány činnými v trestním řízení.

2.5

Člen týmu Primární prevence DO SVĚTA hledá možnosti jak zainteresovat klienty do řešení jejich problémů.

2.6

Člen týmu Primární prevence DO SVĚTA se musí snažit zajistit, udržet a rozvíjet svou profesionální kompetenci, která obsahuje i supervizi, uvědomovat si a zachovávat hranice vlastních kompetencí.

3. Etické zásady ve vztahu k zaměstnavateli

3.1

Člen týmu Primární prevence DO SVĚTA plní odpovědně své povinnosti vyplývající ze závazků svému zaměstnavateli.

3.2

Zaměstnavatel vytváří takové podmínky, které umožňují členům pracovního týmu závazky přijmout a uplatňovat je v souladu s tímto kodexem.

3.3

Člen týmu Primární prevence DO SVĚTA se snaží ovlivňovat pracovní postupy s ohledem na co nejvyšší úroveň služeb.

4. Etické zásady kolegiality

4.1

Člen týmu Primární prevence DO SVĚTA respektuje znalosti a zkušenosti svých kolegů a ostatních odborných pracovníků. Vyhledává a rozšiřuje spolupráci s nimi a tím zvyšuje kvalitu poskytované služby.

4.2

Člen týmu Primární prevence DO SVĚTA respektuje rozdíly v názorech a praktické činnosti kolegů a ostatních odborníků. Připomínky k nim vyjadřuje na vhodném místě a vhodným způsobem.

4.3

Člen týmu Primární prevence DO SVĚTA je povinen konstruktivně spolupracovat s těmi kolegy a odborníky, kteří jsou následně v kontaktu se stejnými klienty. Předává-li klienta do péče kolegovi nebo jinému odborníkovi, pak jej, po vydání klientova písemného souhlasu, může informovat o dosavadním průběhu spolupráce.

4.4

Člen týmu Primární prevence DO SVĚTA upřednostňuje týmovou spolupráci před separací a individuálním pojetím služby.

5. Etické zásady odbornosti a povolání

5.1

Člen týmu Primární prevence DO SVĚTA dbá na udržování a zvyšování prestiže daného typu služby resp. programu.

5.2

Člen týmu Primární prevence DO SVĚTA se snaží o zvyšování odborné úrovně své práce a brání tomu, aby odbornou práci prováděl nequalifikovaný pracovník nebo bez patřičného vzdělání a průpravy.

5.3

Člen týmu Primární prevence DO SVĚTA je zodpovědný za celoživotní vzdělávání a výcvik, což je základní předpoklad pro udržení stanoveného standardu služeb a schopnosti řešit etické problémy.

5.4

Členové týmu Primární prevence DO SVĚTA ctí kromě tohoto etického kodexu také svůj profesní kodex, pokud takový existuje (Etický kodex sociálních pracovníků České republiky, Etický kodex ČMPS, Etický kodex AKP apod.)

5.5

Člen týmu Primární prevence DO SVĚTA dodržuje určenou pracovní dobu s ohledem na případy, které vyžadují neodkladné řešení.

5.6

Členů týmu Primární prevence DO SVĚTA se týká ohlašovací povinnost pouze v případech určených zákonem ČR.

6. Postupy při řešení etických problémů

6.1

Závažné i méně závažné etické problémy řeší tým Primární prevence DO SVĚTA v rámci supervize. Každý člen týmu má mít možnost diskutovat a analyzovat tyto problémy ve spolupráci se všemi stranami, kterých se problém týká.

6.2

Ukolem supervize je mj. napomáhat řešit etické problémy, které se jednotlivcům a týmu Primární prevence DO SVĚTA nedaří řešit z vlastních lidských a odborných zdrojů.

6.3

Trvalé porušování etického kodexu je kárně řešeno dle směrnic a pravidel sdružení

Příloha 5 – Způsoby a důvody pro ukončení spolupráce

Způsob ukončení poskytování programů PP

Písemná dohoda, které předchází ústní vyjednání situace a důvodů k ukončení, mezi realizátorem a školou. V případě nutnosti může být dostačující ústní vyjednání.

Důvody pro ukončení poskytování programů PP

ze strany realizátora:

- řádné ukončení realizace programu dle dohody s objednatelem,
- po projednání v případě závažné změny struktury minimálního preventivního programu školy, který nebude slučitelný s cíli programu,
- nedodržení sjednaných pravidel školou,
- pasivní spolupráce,
- jiné znemožnění podmínek,

- při nedostatku finančních prostředků na realizaci.
- jednorázově v případě zásadního „bojktu“ pravidel nebo programu účastníky, urážek a osobních impertinencí, fyzické napadení ze strany cílové populace nebo objednatele (vice viz níže)

ze strany objednatele:

- řádné ukončení realizace programu dle dohody s objednatelem,
- po projednání v případě zásadní nespokojenosti s programem, lektory, nebo porušení pravidel ze strany poskytovatele,
- při závažné neodůvodněné změně v programu,
- při zrušení školy,
- při nařízení ředitelství školy,
- potřeba vyměnit realizátora z důvodu nižší efektivity pro danou skupinu (práce s třídou, kde je pro vysokou nezávěsnost efekt minimální).

V případě, že je cílová populace tzv. nezvladatelná, má lektor programu možnost program ukončit a pokud se tak rozhodne je povinen předat třídu odpovědnému objednateli (třídní učitel, ředitel) a zapsat mimořádnou událost do knihy.

Příloha 6 - Pravidla pro realizaci programu Primární prevence v terénu nebo mimo školu či školské zařízení

- Programy primární prevence jsou realizovány také mimo školu.
- Programy nejsou realizovány na potenciálně nebezpečných místech, o samotě, v neznámém prostředí.
- Programy, které probíhají mimo školní prostředí jsou pod odpovědností školy (resp. objednatele programu). Musí být zabezpečen pedagogický dozor a jedná se o aktivitu školy dle školských zákonů a interních dokumentů školy (resp. objednatele programu).
- Zaměstnanci DO SVĚTA jsou v pozici najatých lektorů.
- Škola je informována o odpovědnosti za aktivity (viz kontrakt) a má právo realizaci programu mimo školní prostředí odmítnout.

V případě objednání prostor pro program prostřednictvím DO SVĚTA platí tato pravidla:

- V případě pronájmu prostor (např. čajovna Inspirace) jsou zaměstnanci DO SVĚTA v obchodně právním vztahu s provozovatelem zařízení
- Prostory, kde je konzumován alkohol a kde se kouří, jsou pro programy prevence kontraindikované
- Prostory by měly být napojeny na reálný život (existující zařízení, klubovny atd.) s důrazem na zdravý životní styl
- Na externě zajištěných prostorách se musí obě strany dohodnout.
- Za bezpečí a výběr prostor odpovídá škola, lektori programů si podmiňují pouze technické zařízení.

Příloha 7 - Pravidla pro podávání a vyřizování stížností

Všichni zájemci o program a klienti, případně jejich zákonní zástupci a zaměstnanci Primární prevence DO SVĚTA si mohou stěžovat na kvalitu či způsob poskytování služeb, nebo v případech diskriminace a fyzického, psychického, ekonomického či sexuálního zneužívání klientů ze strany personálu.

Podání stížnosti není pro stěžovatele nijakým způsobem stigmatizující, stížnost je brána jako možnost pro zkvalitnění programu a služeb a možnost inovace. Podle postupu uvedeného dále, se řeší problém, který je ve stížnosti uveden, bez ohledu na to, kdo stížnost podal.

Informace o možnostech a způsobech podání stížnosti

Zájemci o program a klienti, případně jejich zákonní zástupci jsou o možnosti a formě podání stížnosti přiměřeně informováni v případě zájmu o podání stížnosti (volně přístupná Pravidla pro přijímání, evidenci a vyřizování stížností). Podrobné informace o formě a způsobu podání stížnosti, kontaktech na pracovníka pověřeného vyřizováním stížností (a další orgány činné v procesu vyřizování stížností) a o postupu vyřizování stížnosti (tzv. Pravidla pro přijímání, evidenci a vyřizování stížností) je možné získat od zaměstnanců Primární prevence. Pravidla pro přijímání, evidenci a vyřizování stížností jsou součástí tohoto OM (viz příloha OM).

Stížnosti ze strany objednatele řešíme pokud možno ihned. Stížnosti studentů se mohou vhodně řešit v průběhu programu např. ve spolupráci s vedením školy. Stížnosti pedagogů, rodičů a veřejnosti se řeší také na poradách sdružení, popřípadě s vedením školy. Postoj zařízení ke stížnosti je sdělován stejnou formou jakou byla stížnost podána, tedy písemně nebo ústně. O stížnostech a jejich projednávání je veden písemný záznam. Stížnost na řadové pracovníky se podává vedoucímu programu, stížnost na vedoucího programu nebo na program jako takový, potom odbornému vedoucímu sdružení, potažmo jeho předsednictvu.

Forma a způsob podání stížnosti

Stížnost může být podána buď v ústní podobě (osobně nebo telefonicky), nebo v podobě písemné dopisem k rukám pověřené osoby, nebo e-mailem na e-mailovou adresu uvedenou jako kontaktní.

Stížnost je možné podat jak anonymně (bez uvedení jména), tak s uvedením jména stěžovatele, případně jeho zástupce. V případě uvedení jména stěžovatele, případně jeho zástupce, je stěžovatel kontaktován přímo, nebo na uvedený kontakt, či jiným způsobem ve stížnosti uvedeným. Pokud je stížnost anonymní, může si stěžovatel zvolit ve stížnosti způsob, jakým chce být o vyřízení stížnosti informován (veřejně vyvěšení vyřízení stížnosti, osobní či jiný kontakt, např. na nějakou kontaktní osobu). Pokud není způsob uveden, je vyzkoušení o vyřízení stížnosti veřejně vyvěšeno.

Pokud si stěžovatel zvolí pro podání stížnosti zástupce (pokud se nejedná o zákonného zástupce), musí též předložit zmocnění k podání stížnosti.

V případě potřeby je možné, aby byl při podání stížnosti přítomen tlumočník.

V případech kdy je stěžovatelem příjemce programu, tj. dítě - student, má navíc možnost řešit svoji stížnost prostřednictvím oznámení vedení školy, které je objednatelem aktivit.

V případech diskriminace a fyzického, psychického, ekonomického či sexuálního zneužívání klientů ze strany personálu je stížnost prošetřena sdružením. Případy mající formu trestného činu jsou v přímém rozporu se směrnicí a povinností zaměstnance a vedou k ukončení pracovního poměru. Případy mající formu neetického chování vedou ke kárnému řízení a nápravě formou porad a supervizi, nebo k návrhu ukončení pracovního poměru. Všechny jmenované případy i nepatrné závažnosti podléhají všeobecným pravidlům nakládání se stížnostmi.

Pracovník pověřený přijímáním, evidencí a vyřizováním stížností

Přijímáním, evidencí a vyřizováním stížností je pověřen vedoucí v případě, že se stížnost týká přímo zaměstnanců a programů Primární prevence. Pokud je stížnost zaměřena proti vedoucímu programu a Primární prevence obecně, stížnosti se zabývá nadřízený vedoucího programu (výkonný ředitel DO SVĚTA, předsednictvo).

S postupem přijímání a vyřizování stížností je seznámen každý zaměstnanec, podrobně potom pověřený pracovník.

Kontakt na pracovníka pověřeného přijímáním, evidencí a vyřizováním stížností a kontakt na nadřízeného vedoucího pracovníka a zřizovatele je uveden v závěru této kapitoly a jsou zveřejněny na webových stránkách DO SVĚTA.

Postup vyřizování stížností

Přijátá stížnost týkající se zaměstnanců a programů Primární prevence, je předána pověřenému pracovníkovi (pokud mu není přímo adresována či sdělena). Stížnost je dle svého obsahu předložena ostatním pracovníkům a každý, koho se stížnost týká, se k ní může vyjádřit. Za konečné vyřízení je odpovědný pověřený pracovník. Pokud se stížnost týká vedoucího pracovníka (pracovníka pověřeného přijímáním, evidencí a vyřizováním stížností) a zařízení obecně, je za postup vyřizování a její vyřízení dle svých vnitřních předpisů odpovědný orgán, který tuto stížnost přijímá, nebo kterému je postoupena - tj. odborný ředitel DO SVĚTA, předsednictvo.

Stížnost přijatá pracovníkem pro přijímání, evidenci a vyřizování stížností je vyřízena nejpozději do 30 dnů od jejího přijetí i. V případě, že by se vyřízení stížnosti z objektivních důvodů prodloužilo, je nutné informovat stěžovatele i všechny, kterých se předmět stížnosti týká.

Stížnost je vyřízena písemně, stěžovateli (případně jeho zástupci) i dalším osobám, kterých se předmět stížnosti týká, je vyzkoušení o vyřízení stížnosti zasláno na uvedený kontakt (případně jinak sděleno). Pokud byla stížnost anonymní, je stěžovateli vyzkoušení sděleno ve stížnosti uvedeným způsobem, případně veřejně vyvěšeno v místě sídla DO SVĚTA.

Odpověď na stížnost obsahuje vyjádření ke všem jejím částem a informuje o přijatých opatřeních k odstranění zjištěných závad, případně s doporučením dalších možností vedoucích ke zlepšení napadeného stavu, které je možné využít.

Proti vyzkoušení o vyřízení stížnosti je možné se do 15 dnů odvolat. Pokud se stížnost týká zaměstnanců a programů Primární prevence, odvolací instancí je výkonný ředitel DO SVĚTA, pokud se stížnost týká vedoucího pracovníka (pracovníka pověřeného přijímáním, evidencí a vyřizováním stížností) a Primární prevencí obecně, je odvolací instancí odborný ředitel DO SVĚTA. Stížnost je možné podat též k ombudsmanovi - veřejnému ochránci práv.

Evidenci stížností

Stížnosti jsou po vyřízení evidovány v Evidenci stížností po dobu pěti let. Pokud se jedná o stížnost ústní, je zapsána v nezměněném rozsahu do příloženého formuláře a evidována v písemné formě. Za evidenci stížností odpovídá Pracovník pověřený přijímáním, evidencí a vyřizováním stížností.

Postup pro přijímání a evidenci stížností přijímaných na programech

V praxi může probíhat více programů současně. Pro zajištění sběru stížností současně na více místech jsou lektori vybaveni patřičnými formuláři zápisu ústní stížnosti. Tento formulář je vybaven datem popisem stížnosti a podpisem osoby, která stížnost přijala. V kanceláři je pak veden pořadník, kam lektor formulář dle data přiřadí. Formulář je lektor povinen nosit sebou na program. Výjimečně může sepsat ústní stížnost i na obyčejný papír, který obsahuje náležitosti, které jsou uvedeny výše. Tento postup je platný i pro programy v rámci i mimo rámec školní docházky.

Kontaktní osoby a orgány v procesu přijímání, evidence a vyřizování stížností:

Kontakt na pracovníka pověřeného přijímáním, evidencí a vyřizováním stížností v Primární prevenci DO SVĚTA (vedoucí programu PP):

Mgr. Lenka Neuwirthová
Adresa: Heydukova 349, 386 01, Strakonice
Telefon: 601 367 520
E-mail: lenka@dosveta.org

Kontakt na výkonného ředitele DO SVĚTA:

Mgr. Štefan Schwarc
Adresa: Heydukova 349, 386 01, Strakonice
Telefon: 602 716 904
E-mail: stefan@dosveta.org

Kontakt na Krajský úřad České Budějovice

Adresa: B. Němcové 49/3, 370 76, České Budějovice
Odbor sociálních věcí a zdravotnictví
Telefon - ústředna: 386 720 111
E-mail: posta@kraj-jihocesky.cz (e-podatelna)

Kontakt na Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy

Adresa: Karmelitská 7, 118 12, Praha 1
Telefon - ústředna: 234 811 111
E-mail: posta@msmt.cz (e-podatelna)